

IŞIK KİRLİLİĞİ

Herhangi bir objenin görülebilmesi için ya kendisinin bir ışık kaynağı olması ya da üzerine düşen herhangi bir ışığı yansıtması gerekir. Işık kaynağı olmayan cisimler özelliklerine göre kendi üzerlerine düşen ışınların bir kısmını yansıtırlar. Ancak yanlış uygulamalar ise ışık kirliliğine neden olur. Işık kirliliği yeni bir kirlilik çeşididir. Yanlış yerde, yanlış miktarda, yanlış yönde ve yanlış zamanda ışık kullanılması olarak tanımlanabilir ve doğal hayatı da etkileyen bir süreçtir.

Işık kirliliği devlet bütçesine zarar verirken, gece gökyüzündeki yıldızların görünmesini imkânsız kılar. Dünyadaki tüm canlı yaşam için çok yararlı olan kuşların bazı türleri her sene milyonlarca km yol tüketir. Bazen takımyıldızlarını yol bulmak için kullanan kuşlar, gökdelen ya da deniz feneri gibi yüksek yapılar yüzünden yollarını kaybedebilirler.

Eğer büyük şehirlerden birinde yaşıyorsanız gökyüzüne baktığınızda genelde yıldızların sayılarının az olduğunu fark etmişsinizdir. Bunun nedeni binaları, sokakları ve parkları aydınlatmak için kullanılan ışıkların gökyüzünü de aydınlatması ve ışık kirliliği yaratması.

Işık kirliliği; yumurtadan yeni çıkan deniz kaplumbağalarının yönlerini bulmalarını da engeller. Ay ışığını kullanarak yön bulan yavru kaplumbağalar bazen aşırı aydınlanmış sahillerde kaybolabilirler. Ayrıca uzun süre ışığa maruz kalan bitkiler yapraklarını erken dökerekler. Birçok böceğin ise görme yetisi ışık kirliliği nedeniyle kısıtlanır.

Öncü Çocuk Dergisi, Sayı: 96-2020 Ocak-Şubat-Mart

Adı:
Soyadı:
Numarası:

TÜRKÇE

3.
SINIF

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

Metnin konusu nedir?

Metnin ana fikri nedir?

Soru 1: Işık kirliliği nedir?

Soru 2: Işık kirliliği kuşların yolculuklarını nasıl olumsuz etkiler?

Soru 3: Büyük şehirlerde gökyüzüne baktığımızda yıldızları neden daha az görürüz?

Soru 4: Yavru deniz kaplumbağaları sahillerdeki aşırı aydınlatma yüzünden neden kaybolurlar?

Soru 5: Işık kirliliğinin bitkiler ve böcekler üzerindeki etkileri nelerdir?

Adı:

Soyadı:

Numarası:

TÜRKÇE

3.
SINIF

Metnin Konusu: Işık kirliliğinin tanımı, nedenleri ve canlılar ile çevre üzerindeki olumsuz etkileri

Metnin Ana Fikri: Yanlış ışık kullanımı sonucu oluşan ışık kirliliği; kuşlar, deniz kaplumbağaları ve bitkiler gibi canlıların doğal yaşamını bozmakta ve enerji israfına yol açmaktadır.

Soru 1: Cevap: Yanlış yerde, yanlış miktarda, yanlış yönde ve yanlış zamanda ışık kullanılmasıdır.

Soru 2: Işık kirliliği kuşların yolculuklarını nasıl olumsuz etkiler? **Cevap:** Takımyıldızlarını kullanarak yol bulan kuşlar, yüksek yapıların ışıkları yüzünden yollarını kaybedebilirler.

Soru 3: Büyük şehirlerde gökyüzüne baktığımızda yıldızları neden daha az görürüz? **Cevap:** Binaları ve sokakları aydınlatan ışıkların gökyüzünü de aydınlatarak ışık kirliliği yaratması nedeniyle az görürüz.

Soru 4: Yavru deniz kaplumbağaları sahillerdeki aşırı aydınlatma yüzünden neden kaybolurlar? **Cevap:** Normalde yönlerini bulmak için Ay ışığını kullanırlar, ancak yapay ışıklar yollarını şaşırımlarına neden olur.

Soru 5: Işık kirliliğinin bitkiler ve böcekler üzerindeki etkileri nelerdir? **Cevap:** Bitkilerin yapraklarını erken dökmesine neden olur, böceklerin ise görme yetisini kısıtlar.